

Asia: VN/25102/2023

Hallituksen esitysluonnos eduskunnalle valtion aluehallintouudistusta koskevaksi lainsäädännöksi

Kohta 1. Tässä voitte kommentoida Lupa- ja valvontavirastoa koskevaa lakiehdotusta (liite 1), sen säännöskohtaisia perusteluja, sitä koskevia yleisperusteluosuuksia ja muita lukuja hallituksen esityksessä (liite 4) sekä valtioneuvoston asetusta Lupa- ja valvontavirastosta (liite 6) vastaamalla seuraaviin kysymyskokonaisuuksiin: Muutos- ja korjausehdotuksia Lupa- ja valvontavirastoa koskevaan lakiehdotukseen ja sen säännöskohtaisiin perusteluihin. Kommentit Lupa- ja valvontavirastoa koskeviin yleisperusteluihin ja muihin lukuihin hallituksen esityksessä. Muutos- ja korjausehdotukset valtioneuvoston asetukseen Lupa- ja valvontavirastosta.

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 1? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä kohtaan 2.

Kyllä (vastauskohdat aukeavat, jos tämä vaihtoehto valitaan)

Luku 1 Yleiset säännökset (1-3 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 2 Organisaatio (4 §)

Kommenttinne tästä pykälästä

-

Luku 3 Johtaminen (5-8 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 4 Ohjaus (9-12 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 5 Viraston erinäisiä tehtäviä koskevat säännökset (13-16 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 6 Virkojen täyttäminen ja erityiset kelpoisuusvaatimukset (17-21 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 7 Erinäiset säännökset (22-29 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

27 § Tietojärjestelmä- ja muiden palvelujen tuottaminen

Hallituksen esityksen mukaan kehittämis- ja hallintokeskus voi sopimuksen perusteella tuottaa virastolle tietojärjestelmäpalveluja ja hoitaa palvelujen digitalisaatiota edistäviä tehtäviä sekä tuottaa virastolle asiakirjojen ja tietoaineistojen käsittely- ja arkistointipalveluja.

KEHA-keskus näkee tämän hyvänä ratkaisuna nykyisessä siirtymävaihetta vaativassa muutostilanteessa sekä kustannustehokkuuden näkökulmasta.

Luku 8 Voimaantulo ja siirtymäsäännökset (30-36 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

Kun lainsäädäntö vahvistuu, on hyvä ottaa huomioon myös mahdollisia muita välttämättömiä ja toiminnan jatkuvuuteen liittyviä tilanteita sekä tarpeita käyttää siirtymäaikana KEHA-keskuksen tuottamia digipalveluita. Tällaisia tapauksia voivat olla esimerkiksi seuraavat:

- Aluehallintovirastojen hoitamat eläinten terveyttä ja hyvinvointia sekä elintarvikkeita koskevat tehtävät siirtyvät Ruokavirastoon. Näihin tehtäviin liittyen KEHA-keskus tuottaa aluehallintovirastoille digitaalisia palveluja (kuten sähköisiä asiointipalveluja).
- Aluehallintovirastoista siirtyy ilmeisesti Traficomiin Saavutettavuusvalvonta. Tähän tehtävään liittyen KEHA-tuottaa tietojärjestelmäpalvelua.

32 § Sopimuksia, sitoumuksia ja vireillä olevia asioita koskevat siirtymäsäännökset

Virastolle siirtyvät 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi välttämättömät tämän lain voimaantuloon mennessä muodostuneet arkistot, rekisterit ja tietoaineistot, ellei niitä koskevista vastuista ja velvollisuuksista tämän tai muun lain nojalla erikseen muuta sovita.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualueilta siirtyvien paperiarkistojen jakaminen lupa- ja valvontaviraston ja elinvoimakeskusten välillä ei ole mahdollista, koska arkistokansioissa on sekä elinvoimakeskuksiin että lupa- ja valvontavirastoon siirtyvää aineistoa. Em. kohtaa voisi muotoilla siten, että Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualueiden analoginen aineisto jää KEHA-keskuksen omistukseen, joka huolehtii tietopalvelun lupa- ja valvontavirastolle.

Luku 1 Asian tausta ja valmistelu

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 2 Nykytila ja sen arviointi

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 3 Tavoitteet

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 5 Muut toteuttamisvaihtoehdot

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 8 Lakia alemman asteinen sääntely

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 9 Voimaantulo

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 11 Suhde muihin esityksiin

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 12 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

Kommenttinne tästä luvusta

-

Muutos- ja korjausehdotukset valtioneuvoston asetukseen Lupa- ja valvontavirastosta

Kommenttinne asetuksesta

-

Kohta 2. Tässä voitte kommentoida elinvoimakeskuksia sekä kehittämis- ja hallintokeskusta koskevaa lakiehdotusta (liite 2) ja sen säännöskohtaisia perusteluja, sitä koskevia yleisperusteluosuuksia ja muita lukuja hallituksen esityksessä (liite 4) sekä valtioneuvoston asetusta elinvoimakeskuksista sekä kehittämis- ja hallintokeskuksesta (liite 7) vastaamalla seuraaviin kysymyskokonaisuuksiin: Muutos- ja korjausehdotuksia elinvoimakeskuksia sekä kehittämis- ja hallintokeskusta koskevaan lakiehdotukseen ja sen säännöskohtaisiin perusteluihin. Kommentit elinvoimakeskuksia sekä kehittämis- ja hallintokeskusta koskeviin yleisperusteluihin ja muihin lukuihin hallituksen esityksessä sekä muutos- ja korjausehdotukset valtioneuvoston asetukseen elinvoimakeskuksista sekä kehittämis- ja hallintokeskuksesta.

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 2? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä kohtaan 3.

Kyllä (vastauskohdat aukeavat, jos tämä vaihtoehto valitaan)

Luku 1 Elinvoimakeskuksia koskevat yleiset säännökset (1-5 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

2 § Elinvoimakeskusten tehtäväryhmät ja tehtävät

Tehtäväryhmä "Alueellisen työllisyyden edistäminen, työvoiman osaaminen ja kulttuuri"

Säännöskohtaisissa perusteluissa todetaan (s 199), että alueellisen työllisyyden edistämistä, työvoiman osaamista ja kulttuuria koskevan tehtäväryhmän osaamiseen liittyvät tehtävät muodostuisivat työvoima- ja osaamistarpeiden sekä elinikäisen ohjauksen palveluiden saatavuuden ja laadun alueellisen kokonaiskuvan tuottamisesta ja seurannasta. Sivulla 200 perusteluissa todetaan, että tehtävään sisältyisi oman alueen työvoiman ja osaamistarpeiden ennakointi yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Elinvoimakeskukset kokoaisivat oman alueensa työvoima- ja osaamistarpeiden tilannekuva- ja ennakointitietoa sekä vastaisivat Työvoimabarometrin ja Alueellisten kehitysnäkymien tiedonkeruusta, raportoinnista, sidosryhmäyhteistyön koordinoinnista ja alueellisen verkoston ylläpidosta.

Perusteluissa ei käy ilmi, miten työvoima- ja osaamistarpeiden ennakointia koordinoidaan valtakunnallisesti. Alueiden erityispiirteet huomioiva, mutta valtakunnallisesti yhteensovitettava ja vertailukelpoista tietoa tuottava ennakointi tarvitsee tuekseen yhteisen ja laadukkaan tietopohjan, yhteisiä ennakointimenetelmiä sekä valtakunnallisen verkoston. KEHA-keskuksen näkemyksen mukaan työvoima- ja osaamistarpeiden ennakkoinnin valtakunnallinen koordinaatio- ja tukitehtävä sopisi hyvin KEHA-keskukselle, jolle on jo lakiin perustuva tehtävä työvoimapalvelujen tuloksellisuuden ja toimivuuden arvioinnissa. Myös KEHA-keskuksen rooli tiedon tuottamisessa alueellisten työllisyyden edistämisen yhteistyö- ja seurantakeskusteluihin tukisi valtakunnallista koordinaatoroolia.

KEHA-keskus toteaa myös, että KEHA-keskukselle on annettu Work in Finland-ohjausryhmän toimesta tehtäväksi määrittää kansainvälisen rekrytoinnin kysyntä- ja ennakointimalli. Malli on mahdollista kytkeä myös osaksi alueellisia ennakointiprosesseja, mutta tämä edellyttää sitä, että KEHA toimii ennakkoinnin osalta koordinoivassa roolissa ennakkoinnin osalta.

Hallituksen esitysluonnoksen perusteluissa on nostettu esiin kaksi alueellista, mutta valtakunnallisesti koordinoitua ja johdettua ennakointiprosessia: alueelliset kehitysnäkymät ja työvoimabarometri. KEHA koordinoi jo tällä hetkellä alueellisten kehitysnäkymien laadintaa kaikkien ELY-keskusten osalta, myös työvoimabarometrin valtakunnallinen koordinaatiovastuu menisi sulavasti saman tehtävän alle. KEHA-keskuksen näkemyksen mukaan palveluiden strateginen päätöksenteko tulisi kuitenkin säilyttää keskeisissä kansallisissa kysymyksissä työ- ja elinkeinoministeriössä.

Tehtäväryhmä ”työ- ja koulutusperusteinen maahanmuutto, maahanmuuttajien kotoutumisen ja hyvien väestösuhteiden edistäminen”

KEHA-keskus tarkentaisi perusteluita siten, että työperusteisen maahanmuuton (nyk. työ- ja koulutusperusteisen maahanmuuton) tehtävien osalta säädetään ulkomaalaislain 72 b §:ssä (ulkomaisen työvoiman käytön alueelliset linjaukset). Koulutusperäistä maahanmuuttoa koskevista tehtävistä ei ole vastaavaa viitattavaa sääntelyä. Elinvoimakeskusten tehtävät kotoutumisen ja asettautumisen edistämässä määritellään kotoutumislain (681/2023) 55 §:ssä.

Elinvoimakeskusten kansainvälisen rekrytoinnin tehtävät on laissa sijoitettu osaksi elinkeinotoiminnan ja työelämän laadun edistämisen tehtäviä. Perusteluissa (s.206) todetaan, että ”Elinvoimakeskukset toimisivat kansainvälisen rekrytoinnin valtakunnallisten palveluiden alueellisena yhteystahona työvoimaviranomaisille sekä muille alueen sidosryhmille.” KEHA-keskuksen näkemyksen mukaan kirjausta olisi tarkennettava, sillä perusteluista ei käy ilmi mistä valtakunnallisista kansainvälisen rekrytoinnin palveluista on kyse. KEHA-keskus toteaa lisäksi, että

lain työvoimapalveluiden järjestämisestä (380/2023) mukaan KEHA-keskukseen sijoittuvalla Work in Finland -toiminnalla ja työvoimaviranomaisilla on lakisääteinen yhteistyövelvollisuus. KEHA-keskukseen 1.1.2025 sijoittuvalla kansallisella EURES koordinoitotoimistolla on myös suora yhteys työvoimaviranomaisiin. KEHA-keskus näkee yhteistyön Elinvoimakeskusten kanssa tärkeänä, mutta korostaa sitä, että KEHA-keskus vastaa sen toimivaltaan kuuluvien tehtävien toimeenpanosta.

3 § Elinvoimakeskusten organisaatio

Vastaavasti kuin lakiesityksessä lupa- ja valvontavirastosta, tulisi myös elinvoimakeskusten osalta todeta, että elinvoimakeskuksilla on sisäinen tarkastus.

Sisäisen tarkastuksen järjestäminen tulisi olla mainittu myös kehittämis- ja hallintokeskuksen tehtävissä joko laissa tai asetuksessa.

Luku 2 Elinvoimakeskusten ohjaus ja johtaminen (6-12 §)

Kommenttinne tästä pykälästä

7 § Elinvoimakeskusten strateginen suunnittelu ja tulosohtaus

KEHA- keskus pitää erittäin hyvänä, että hallinto- ja kehittämiskeskukselle on varattu mahdollisuus osallistua elinvoimakeskusten strategia-asiakirjan laadintaan. Tämä edistää hyvin yhteistyötä ja antaa kehittämis- ja hallintokeskukselle mahdollisuuden kehittää toimintaansa strategian mukaisesti.

Hallituksen esitysluonnoksen mukaan Työ- ja elinkeinoministeriö laatii elinvoimakeskusten tulossopimukset yhdessä 6 §:n 2 momentissa mainittujen ministeriöiden ja siinä tarkoitettujen keskushallinnon virastojen sekä yhteistyössä elinvoimakeskusten ja maakuntien liittojen kanssa.

KEHA- keskus näkee tarpeelliseksi, että myös kehittämis- ja hallintokeskuksella olisi mahdollisuus osallistua jollakin tasolla elinvoimakeskusten tulossopimusten laadintaprosessiin. Perusteena tähän on se, että kehittämis- ja hallintokeskus on kytköksissä monessa asiassa elinvoimakeskuksiin ja vastaa monista elinvoimakeskusten hallinnollisista-, digi- ja maksatuspalveluista. Kehittämis- ja hallintokeskuksen osallistamisessa prosessiin varmistettaisiin, etteivät tulostavoitteet ja niihin tarvittavat resurssit olisi epätasapainossa.

8 § Elinvoimakeskusten ohjauksen yhteensovittaminen

Hallituksen esitysluonnoksen mukaan Työ- ja elinkeinoministeriö asettaa suunnittelun ja ohjauksen yhteensovittamiseksi neljäksi vuodeksi kerrallaan yhteensovittamisryhmän, jossa ovat edustettuina 6 §:n 2 momentissa mainitut toimialaohjaavat ministeriöt ja keskushallinnon virastot. Yhteensovittamisryhmän tehtävänä on käsitellä elinvoimakeskusten ja soveltuvin osin kehittämis- ja hallintokeskuksen kehys- ja talousarvio sekä tulossopimus- ja tilinpäätöskannanottoasiat sekä 7 §:n 2

momentin mukainen strategia-asiakirja, muut strategiset linjaukset ja laajat kahta tai useampaa keskusta koskevat kehittämishankkeet.

Elinvoimakeskuksia ja kehittämis- ja hallintokeskusta koskevassa asetusluonnoksessa yhteen sovittamisryhmää käsitellään asetusluonnoksen 15 §. Tässäkään ei kehittämis- ja hallintokeskusta mainita.

Asetusluonnoksen 15 § mukaan kehittämis- ja hallintokeskuksen strategiseen ohjaukseen osallistuu soveltuvin osin 8 §:n 2 momentissa säädetty ohjauksen yhteensovittamisryhmä.

KEHA- keskuksen näkemyksen mukaan myös kehittämis- ja hallintokeskuksen olisi välttämätöntä osallistua mainitun yhteensovittamisryhmän toimintaan. Ryhmässä käsitellään muun muassa kehittämis- ja hallintokeskusta koskevia asioita ja asioita, jotka vaikuttavat kehittämis- ja hallintokeskuksen palvelujen käyttöön elinvoimakeskuksissa. Ryhmässä käsitellään myös kehittämis- ja hallintokeskuksen tulosoajasta. Pykälän nykyisellä muotoilulla ja viittauksella kehittämis- ja hallintokeskus jäisi kokoonpanon ulkopuolelle.

Kehittämis- ja hallintokeskuksen osallistuminen yhteensovittamisryhmään poistaisi mahdollisesti myös tarpeen vastaaventyyppisen koordinaatioryhmän asettamiseen kehittämis- ja hallintokeskuksen ja elinvoimakeskusten kesken tai muiden koordinaatiojärjestelyjen tekemiseen.

KEHA- keskus esittää, että säädöksiin lisätään selkeästi kehittämis- ja hallintokeskuksen mahdollisuus osallistua yhteensovittamisryhmän toimintaan edellä mainituin perustein.

Hallituksen esitysluonnoksen mukaan työ- ja elinkeinoministeriö voi asettaa myös muita ryhmiä valmistelemaan ja linjaamaan 6 §:n 2 momentissa mainittujen toimialaohjaavien ministeriöiden ja keskushallinnon virastojen yhteisiä kantoja ohjaukseen kuuluvissa asioissa. Tällaiseen ryhmään on erityisesti tarvetta elinvoimakeskusten palvelujen, asiakaspalvelun ja digitalisaation kehityksen osalta. Kehittämis- ja hallintokeskuksella pitäisi tarvittaessa olla mahdollisuus osallistua tällaisten ryhmien toimintaan.

Luku 3 Kehittämis- ja hallintokeskusta koskevat säännökset (13-19 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

13 § KEHA-keskuksen tehtävät

Tehtävissä on viitattu vuorotteluvapaalakiin (1305/2002) liittyvän neuvonnan antamiseen, mutta vuorotteluvapaalaki on kumottu hallitusohjelman mukaisesti 1.8.2024.

KEHA-keskus katsoo, että sen tehtäviin tulisi lisätä maahanmuuttajien kotoutumisen edistäminen. Sikäli kun elinvoimakeskusten tehtäväksi on kirjattu "työ- ja koulutusperusteinen maahanmuutto, maahanmuuttajien kotoutumisen ja hyvien väestösuhteiden edistäminen", olisi täydennys KEHA-keskuksen valtakunnallisista kotoutumisen edistämisen tehtävistä perusteltua tehdä yhtenäisen kirjauskäytännön vuoksi.

KEHA-keskuksen kotoutumisen edistämisen tehtäviä määrittelee laki kotoutumisen edistämisestä (KotoL 681/2023) 56 §. Vastaavasti elinvoimakeskusten (nyk. ELY-keskusten) tehtäviä määrittelee KotoL 55 §.

Laissa olisi syytä todeta, että KEHA-keskuksen tehtävänä on hoitaa elinvoimakeskuksen sisäinen tarkastus.

14 § Kehittämisen- ja hallintokeskuksen organisointi

Kehittämisen- ja hallintokeskuksen toimipaikasta säädetään valtioneuvoston asetuksella. Kehittämisen- ja hallintokeskuksessa on vastuualueita, joista määrätään keskuksen työjärjestyksessä. Kehittämisen- ja hallintokeskuksen 13 §:n 2 momentin 4 kohdassa tarkoitettujen valvontatehtävien hoitaminen on järjestettävä siten, että asioiden käsittelyn puolueettomuus varmistetaan.

KEHA-keskus toteaa, että valtionavustuslain 15 §:n mukaisia valvontatehtäviä ei ole substanssilainsäädännössä useinkaan tarkoin määritelty. HE 90/2015 KEHA-keskuksen perustamisvuonna, jolloin maksatus- ja tarkastustehtäviä osoitettiin KEHA-keskukselle muilta kuin työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonaloilta, toteaa valvontatehtävistä seuraavasti:

” Valtionavustuslain 12 §:ssä säädetään valtionavustuksen maksamisesta, 19 §:ssä maksatuksen keskeytyksestä, 21 §:ssä valtionavustuksen takaisinperintävelvollisuudesta ja 22 §:ssä valtionavustuksen harkinnanvaraisesta takaisinperinnästä. Maksamista, maksatuksen keskeytystä ja takaisinperintää koskevat tehtävät muodostavat myönnetyn valtionavustuksen käytön valvontaa ja väärinkäyttäjään kohdistuvien viranomaiskeinojen kokonaisuuden. Kehittämisen- ja hallintokeskus hoitaisi nämä tehtävät valtionavustuslain mukaisena valtionavustusviranomaisena toimivan ELY-keskuksen puolesta silloin, kun valtionavustus myönnetään suoraan valtionavustuslain nojalla valtion talousarviossa myönnettyistä varoista ja valtionavustusinstrumenttia koskevan erityissäädöksen puuttuessa. Kehittämisen- ja hallintokeskus hoitaisi 2 momentin mukaan valtionavustusviranomaisena toimivan ELY-keskuksen lisäksi myös valtionavustuslain 15 §:n mukaisia valvontatehtäviä. Kehittämisen- ja valvontakeskuksen valvonta tapahtuu pääasiassa maksatuksen yhteydessä jälkikäteisvalvontana. Valtionavustusta nauttivan hankkeen aikana kehittämisen- ja hallintokeskus hoitaa valtionavustuslain 15 §:n mukaista valvontatehtäväänsä pääasiassa silloin, kun hankkeelle myönnetyn valtionavustuksen maksatusta haetaan useassa maksuerässä ja ennen hankkeen päättymistä. Siten valtionavustuksen myöntävälle ELY-keskukselle ja TE-toimistolle kuuluu jatkossakin pääosa hankkeen aikaisesta valvonnasta.... Kehittämisen- ja hallintokeskukselle annettaisiin lähtökohtaisesti sellaista korvauksia koskevaa toimivaltaa, jonka maksamisen edellytyksistä säädettäisiin erityislainsäädännössä riittävän tarkasti tai euromääräisesti.”

Hallituksen esityksessä ei ole tarkemmin perusteltu, miten tai mitä asioiden käsittelyn puolueettomuudella tarkoitetaan. Mikäli hallituksen esityksellä tavoitellaan jälkikäteisvalvonnan eriyttämistä maksatustehtävästä, tulisi asiaa vielä tarkentaa ja huomioida tehtävän vaatimat lisäresurssit ja organisointi. Mikäli hallituksen esityksen pykäläviittauksella taas tarkoitetaan valtion virkamieslain 750/1994 14§ - 18§ ja hallintolain 434/2003 6§ sekä 27§ - 30§ kuvattuja menettelyjä puolueettomuuden ja esteettömyyden todentamiseksi, voidaan puolueettomuus suhteessa hallinnossa asioivaan todeta tietojärjestelmään lisättävällä jääviyden todentavalla pakollisella kysymyksellä, ja maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan manuaalisesti asianhallintajärjestelmässä käsiteltävien avustusten osalta tarkistuslistaan lisättävällä todentavalla kysymyksellä.

15 § Kehittämisen- ja hallintokeskuksen ohjaus

Hallituksen esityksen mukaan Kehittämisen- ja hallintokeskuksen toimintaa ohjaavat omilla toimialoillaan opetus- ja kulttuuriministeriö, liikenne- ja viestintäministeriö, maa- ja metsätalousministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö ja ympäristöministeriö tai keskushallinnon virasto, jonka tehtäväksi ohjaus on erikseen säädetty tai määrätty.

Sen tarkemmin laki- kuin asetusluonnoksesta eikä perustelumuistiosta löydy tarkennusta siitä, miten edellä mainitut organisaatiot tulohajautuksensa kehittämisen- ja hallintokeskuksen osalta hoitaisivat. Tällainen tarkennus olisi asetuksen osalta tarpeellinen.

KEHA- keskus esittää, että tulohajautus tai ainakin sen periaatteet muiden toimijoiden kuin työ- ja elinkeinoministeriön osalta lisättäisiin asetukseen. KEHA- keskus ehdottaa myös, että sopiva instrumentti tähän olisi lakiluonnoksen 8 § mainittu yhteensovittamisryhmä, josta on tässä lausunnossa jo aiemmin esitetty täydennysehdotuksia.

Hallituksen esityksen mukaan Kehittämisen- ja hallintokeskuksen tietohallintopalveluja ohjaavat ja niiden tulostavoitteista määräävät työ- ja elinkeinoministeriö ja valtiovarainministeriö yhdessä. Tästä yhteistyömuodosta ja sen tavoitteista voisi olla tarpeellista tarkentaa asetuksessa. KEHA- keskuksen ehdotus on se, että tämäkin tulohajautuksen elementti sisällytettäisiin osaksi yhteensovittamisryhmän toimintaa.

19 § Kehittämisen- ja hallintokeskuksen virkojen täyttäminen

Pykälään esitetään lisäyksenä vastaavaa, mikä on todettu elinvoimakeskusten virkojen täyttämisessä. Kehittämisen- ja hallintokeskuksen johtaja nimittäisi kehittämisen- ja hallintokeskuksen muun henkilöstön, jos ei keskuksen työjärjestyksessä toisin määrätä.

Luku 4 Elinvoimakeskuksia sekä kehittämisen- ja hallintokeskusta koskevat erinäiset säännökset (20-25 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

22 § Kielivähemmistön palveluyksikkö

Hallituksen esitysluonnoksen mukaan elinvoimakeskuksella voi sen toimialaan kuuluvien tehtävien hoitamiseksi olla erillinen alueen suomen- tai ruotsinkielistä taikka saamelaiskäräjistä annetussa laissa tarkoitettulla saamelaisten kotiseutualueella saamenkielistä vähemmistöä palveleva yksikkö. Palveluyksikkö voidaan perustaa myös kehittämisen- ja hallintokeskukseen sekä yhtä useamman elinvoimakeskuksen yhteiseksi yksiköksi.

KEHA- keskus haluaa nostaa esille sen mahdollisuuden, että palveluyksikkö voisi olla myös jonkin tai joidenkin elinvoimakeskusten ja hallinto- ja kehittämiskeskusten yhteinen. Tällainen yksikkö voi olla teoriassa mahdollinen esimerkiksi kotoutumiseen tai kansainväliseen rekrytointiin liittyen.

KEHA-keskus toteaa, että – toisin kuin lakiluonnoksessa todetaan – ei elinvoimakeskuksia ja KEHA-keskusta koskevassa asetuksessa ole riittävän tarkasti todettu kielivähemmistön palveluyksiköstä. KEHA-keskus lisää, että kielivähemmistön palveluyksikkö on perustuslain minimivaatimus, eikä vastaa sitä tavoitetta, joka KEHA-keskuksen toiminnalle on asetettu. Kielivähemmistön palveluyksikön perustamista kehittämis- ja hallintokeskukseen puoltaisi se, että sekä työvoimapalvelujen että kotoutumisen asiakastietojärjestelmässä ja niihin liitännäisissä palveluissa on voitava tarjota asiointeja ja viestintää useilla kielillä. Myös asiointialustat, joissa asiointi pyritään tarjoamaan useilla kielillä, kuuluvat konseptointiin. Asiointialustan uudistus ja kehittyvät asiakastietojärjestelmät mahdollistavat strategisen linjauksen tarjottavasta kielivalikoimasta. Asiointialustan uudistukseen voidaan kytkeä väestötietojärjestelmän-tietoluvan uudistus, joka laajennettuna palauttaa asiakkaan asiointikielen. Jo nyt on voitu asiointialustaan tehdä asiointimahdollisuus kolmella kielellä (FI, SV, EN) ja saamenkielten kevyttoteutus niin koltan-, inarin- kuin pohjois-saameksi.

KEHA-keskus esittää lisättäväksi lakipykälän avustavien tehtävin siirtämisestä yksityiselle taholle vastaavalla tavalla kuin on lakiesityksessä lupa- ja valvontavirastosta:

xx § Avustavien tehtävien siirtäminen yksityiselle taholle

Virasto voi hallintolain 3 §:ssä tarkoitetulla hallintosopimuksella siirtää viraston tämän lain 3 §:n mukaisiin tehtäviin liittyvän asianhallinnan avustavan tehtävän sellaiselle yksityiselle taholle, jolla on riittävät tekniset edellytykset sekä riittävä osaaminen tällaisen tehtävän hoitamiseksi. Avustavia tehtäviä ovat virastolle annettavien hakemusten ja muiden asiakirjojen vastaanotto, lajittelu sekä asiakirjojen ja niihin sisältyvien tietojen tallentaminen sähköisiä menetelmiä käyttäen asianhallinnan työhöön. Avustavien tehtävien suorittajat toimivat henkilötietojen käsittelijöinä viraston lukuun.

Julkisen hallinnon yhteisistä sähköisistä tukipalveluista säädetään hallinnon yhteisistä sähköisen asioinnin tukipalveluista annetussa laissa (571/2016).

Avustavia tehtäviä hoitavaan henkilöön sovelletaan hänen hoitaessaan näitä tehtäviä rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa.

Viittaus perustuslain 124 §:

Hallintotehtävän antaminen muulle kuin viranomaiselle

Julkinen hallintotehtävä voidaan antaa muulle kuin viranomaiselle vain lailla tai lain nojalla, jos se on tarpeen tehtävän tarkoituksenmukaiseksi hoitamiseksi eikä vaarana perusoikeuksia, oikeusturvaa tai muita hyvän hallinnon vaatimuksia. Merkittävää julkisen vallan käyttöä sisältäviä tehtäviä voidaan kuitenkin antaa vain viranomaiselle.

Elinvoimakeskuksille tai KEHA-keskukselle tulevien avustaviksi tehtäviksi katsottavien asiakirjojen vastaanotto ja skannausta ei katsota merkittäväksi julkiseksi hallintotehtäväksi, jolloin esitetään pykälää lisättäväksi myös lakiin elinvoimakeskuksista sekä kehittämis- ja hallintokeskuksesta vastaavaksi kuin se on sisällytetty lakiin lupa- ja valvontavirastosta.

Asiakirjoihin sisältyvien tietojen erittely ja manuaalinen tallentaminen asiarekisteriin olisi kuitenkin edelleen viraston tehtävä.

Luku 5 Voimaantulo ja siirtymäsäännökset (27-30 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 1 Asian tausta ja valmistelu

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 2 Nykytila ja sen arviointi

Kommenttinne tästä luvusta

2.1.2.2 Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset

Hallituksen esityksen kohdassa 2.1.2.2 Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset on kuvattu ELY-keskusten ja KEHA-keskuksen tehtäviä. Esityksessä kuvataan ELY-keskuksille erityislainsäädännöllä osoitettuja tehtäviä hallinnonaloittain. HE:ssä kuvataan seuraavasti:

sivu 35 Kalatalouden tehtävät

Kalataloushallinto on kaksiportainen muodostuen maa- ja metsätalousministeriöstä sekä ELY-keskuksista. Kalataloustehtäviä ei hoideta keskusvirastossa muutamaa yksittäistä tehtävää lukuun ottamatta. Kalatalouden tehtävät sijoittuvat E-vastuualueille ja ne on osoitettu keskittämistehtävinä kolmelle ELY-keskukselle: Varsinais-Suomi, Pohjois-Savo ja Lappi. Jokaisella näistä on useita toimipisteitä niin, että lähes kaikkien maakuntien alueella on sijoitettuna vähintään yksi kalatalousvirkamies.

Kalataloushallinnon tehtävät perustuvat Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan ja sen kansalliseen toimeenpanoon liittyvään lainsäädäntöön sekä mm. kalastuslakiin, vesilakiin ja ympäristönsuojelulakiin sekä rajajokiin liittyvään lainsäädäntöön.

KEHA-keskus toteaa, että kalataloustehtäviä on osoitettu myös KEHA-keskukselle, joka hoitaa kalataloustehtävissä maksatus- ja paikan päällä varmentamisen tehtäviä sekä järjestelmäkehittämistä kansallisen kalatalouden yleisen avustusjärjestelmän ja asiointipalvelun kautta haettavissa, myönnettävissä ja maksettavissa tuissa. Tehtävien hoitoon ei ole esitetty muutoksia KEHA-keskuksen osalta, joten olisi hyvä nostaa KEHA-keskuksen hoitamat tehtävät ja tieto siitä, että tehtävänhoito jatkuu ennallaan myös hallituksen esityksessä näkyviin.

2.1.2.3 Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskus

Sivulla 60 todetaan, että KEHA-keskuksen tehtäväksi tulee antaa tietoa ja neuvontaa työttömyysetuuden saamisen työvoimapolitiittisista edellytyksistä työnhakijoille ja viranomaisille. KEHA-keskuksen työttömyysturvaneuvontatehtävät vastaisivat pääasiassa nykyisen työ- ja elinkeinohallinnon asiakaspalvelukeskuksen ja Uudenmaan ELY-keskuksen Oikeudellisen tuen työttömyysturvaan liittyviä neuvontatehtäviä.

KEHA-keskuksen tulevia neuvontatehtäviä koskevaa tekstiä olisi tarpeellista täsmentää, koska neuvontatehtävässä toimivaltaisia viranomaisia ovat KEHA-keskuksen lisäksi työvoimaviranomaiset. KEHA-keskus ehdottaa seuraavaa tekstimuotoilua:

KEHA-keskus tulee antamaan yleistä työttömyysturvaneuvontaa ja tulee neuvomaan henkilöasiakkaita työttömyysturva-asiassa, kun asian ratkaisu on KEHA-keskuksen toimivaltaan kuuluva. Työvoimaviranomaisen tehtävänä on antaa tietoa ja neuvontaa omaan toimivaltaansa kuuluvissa asioissa.

Lisäksi KEHA-keskus tulee tarjoamaan työvoimaviranomaisille, sekä kotoutumisen edistämislain osalta kunnille ja muille toimijoille, oikeudellista neuvontaa sekä tukimateriaalia ja kouluttaa merkittävistä lainsäädännön muutoksista työvoimapalvelujen järjestämislakiin, työttömyysturvalakiin ja lakiin kotoutumisen edistämiseen liittyen.

2.2.1 Valtionhallinto

Sivulla 65 lukee, että KEHA-keskus on luonteeltaan valtion keskushallintoon kuuluva palvelukeskustyyppinen virasto (ks. HaVM 30/2014 vp).

KEHA-keskuksen näkemyksen mukaan tässä olisi tarpeellista todeta, että KEHA-keskus ei ole tyypillinen palvelukeskusvirasto, vaan se poikkeaa selväpiirteisestä palvelukeskusvirastosta, koska viraston tehtäviin kuuluu yleishallinnollisten ohjeiden antaminen. Lähdeviitteenä olevassa hallintovaliokunnan mietinnössä todetaan sanatarkasti näin:

”Hallintovaliokunta toteaa, että tehtävien ja toiminnan luonteen perusteella KEHA on valtion keskushallintoon kuuluva palvelukeskustyyppinen virasto.

KEHA poikkeaa selväpiirteisistä palvelukeskusvirastoista muun muassa siinä, että sen tehtäviin kuuluu antaa yhtenäisen toiminnan kannalta tarpeellisia yleishallinnollisia ohjeita. Näitä ovat etenkin talous- ja henkilöstöhallinnon ohjeet, mukaan luettuina asiakirjahallinnon tiedonohjaussuunnitelma ja tietoturvaohje.”

Luku 3 Tavoitteet

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

Kommenttine tästä luvusta

4.1.1.2 Elinvoimakeskukset ja niihin koottavat tehtävät

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki elinvoimakeskuksista sekä kehittämis- ja hallintokeskuksesta, jotka toimivat alueellisesti. Keskukset olisivat oikeudelliselta luonteeltaan valtion aluehallintoa.

KEHA- keskuksen näkemyksen mukaan muotoilu aiheuttaa epäselvyyttä KEHA- keskuksen asemoinnin osalta, kun se rinnastetaan alueellisiin virastoihin ja aluehallintoon. KEHA- keskus on valtakunnallinen virasto.

4.2.5.7 Tiedonhallinnan muutosvaikutusten arviointi

Sivulla 126 todetaan seuraavaa:

"Lupa- ja valvontaviraston, elinvoimakeskusten ja KEHA:n perustamisen toimeenpanohankkeen yhteydessä on arvioitava, millä tavoin tietopalvelu hoidetaan ja miten tietopalvelun vastuut uudessa virastossa jakautuvat ja millä tavoin tietovarannot kuvataan virastojen asiakirjajulkaisuuskuvaukseen."

Lause sisällyttää myös kehittämis- ja hallintokeskuksen perustamisen aluehallintouudistukseen. KEHA-keskusta ei uudistuksessa perusteta, vaan ainoastaan KEHA- keskuksen nimi muuttuu.

4.2.5.9 Henkilöstövaikutukset

Sivulla 141 todetaan seuraavaa:

"Elinvoimakeskuksia koskevassa lakiehdotuksessa ehdotetaan, että kehittämis- ja hallintokeskus jatkaisi toimintaansa lähes nykytilaa vastaavalla tavalla."

Koska KEHA-keskuksen tehtävät ja toiminta muuttuvat TE- ja Koto-uudistusten johdosta merkittävästi vuoden 2025 alusta alkaen, olisi lausetta syytä tarkentaa esim. seuraavalla tavalla:

"Elinvoimakeskuksia koskevassa lakiehdotuksessa ehdotetaan, että kehittämis- ja hallintokeskus jatkaisi toimintaansa suhteessa elinvoimakeskuksiin lähes nykytilaa vastaavalla tavalla."

Luku 5 Muut toteuttamisvaihtoehdot

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 8 Lakia alemman asteinen sääntely

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 9 Voimaantulo

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 11 Suhde muihin esityksiin

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 12 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

Kommenttinne tästä luvusta

-

1 § Elinvoimakeskusten nimet, toimialueet ja päätoimipaikat

Kommenttinne tästä pykälästä

-

2 § Elinvoimakeskusten organisaatio

Kommenttinne tästä pykälästä

-

3-13 § Elinvoimakeskusten toimialueet eräissä tehtävissä (keskitetyt tehtävät)

Kommenttinne näistä pykäläistä

3 § [Etelä-Suomen] elinvoimakeskuksen toimialue eräissä tehtävissä

[Etelä-Suomen] elinvoimakeskus hoitaa 1 §:ssä tarkoitetulla toimialueella valtionavustuslaissa tarkoitetut valtionapuviranomaisten tehtävät, kun avustusta myönnetään valtion talousarviossa erikseen osoitetuista määrärahoista rakennuksen hoitoa ja kunnossapitoa varten rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain (498/2010) 16 §:n nojalla.

Pykälää on tarkennettava seuraavalla tekstillä: Kehittämis- ja hallintokeskuksen tehtävästä näiden avustusten maksamisessa, maksatuksen keskeyttämisessä, takaisinperinnässä ja käytön valvonnassa

säädetään elinvoimakeskuksista sekä kehittämis- ja hallintokeskuksesta annetun lain 13 §:n 1 momentissa. Sama tarkennus on tehtävä kaikkien elinvoimakeskusten ko. momentin osalta.

5 § [Pirkanmaan] elinvoimakeskuksen toimialue eräissä tehtävissä

[Pirkanmaan] elinvoimakeskus hoitaa 1 §:ssä tarkoitetun toimialueen lisäksi kaikkien elinvoimakeskusten toimialueilla valtionavustuslaissa tarkoitetut valtionapuviranomaiset tehtävät, kun avustusta myönnetään valtion talousarviossa erikseen määritellyin tavoin asuinrakennusten öljylämmityksestä luopumiseksi.

Pykälää on tarkennettava seuraavalla tekstillä: Kehittämis- ja hallintokeskuksen tehtävästä näiden avustusten maksamisessa, maksatuksen keskeyttämisessä, takaisinperinnässä ja käytön valvonnassa säädetään elinvoimakeskuksista sekä kehittämis- ja hallintokeskuksesta annetun lain 13 §:n 1 momentissa. (Peruste löytyy valtioneuvoston asetuksesta Vna 803/2021 7§)

6 § [Kaakkois-Suomen] elinvoimakeskuksen toimialue eräissä tehtävissä

[Kaakkois-Suomen] elinvoimakeskus hoitaa 1 §:ssä tarkoitetun toimialueen lisäksi kaikkien elinvoimakeskusten toimialueilla valtionavustuslaissa tarkoitetut valtionapuviranomaisen tehtävät, kun avustusta myönnetään valtion talousarviossa erikseen määriteltyihin ohjelmiin tai tarkoituksiin osoitetuista määrärahoista, joilla edistetään vesihuollon tai vesiliiketoiminnan kehittämistä, kokeiluja, kumppanuuksia tai vientiä.

Pykälää on tarkennettava seuraavalla tekstillä: Kehittämis- ja hallintokeskuksen tehtävästä näiden avustusten maksamisessa, maksatuksen keskeyttämisessä, takaisinperinnässä ja käytön valvonnassa säädetään elinvoimakeskuksista sekä kehittämis- ja hallintokeskuksesta annetun lain 13 §:n 1 momentissa. (Peruste löytyy valtioneuvoston asetuksesta Vna 714/2015, jonka avustukset myönnetään valtionavustuslain L 688/2001 nojalla)

8 § [Keski-Suomen] elinvoimakeskuksen toimialue eräissä tehtävissä

2) rauhoitettujen eläinten aiheuttamien vahinkojen ennalta ehkäisemisestä ja korvaamisesta annetun lain (15/2022) 6 §:ssä tarkoitetut sääksen pesintään perustuvaan tukeen liittyvät tehtävät.

Pykälää on tarkennettava seuraavalla tekstillä: Kehittämis- ja hallintokeskuksen tehtävästä näiden avustusten maksamisessa, maksatuksen keskeyttämisessä, takaisinperinnässä ja käytön valvonnassa säädetään elinvoimakeskuksista sekä kehittämis- ja hallintokeskuksesta annetun lain 13 §:n 1 momentissa. (Peruste L 15/2022 7§)

9 § [Etelä-Pohjanmaan] elinvoimakeskuksen toimialue eräissä tehtävissä

[Etelä-Pohjanmaan] elinvoimakeskus hoitaa 1 §:ssä tarkoitetun toimialueen lisäksi [Lounais-Suomen], [Pirkanmaan] ja [Pohjanmaan] elinvoimakeskusten toimialueilla vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain vesienhoidon toimeenpanon edistämistehtävät.

Pykälää on tarkennettava seuraavalla tekstillä: Kehittämis- ja hallintokeskuksen tehtävästä näiden avustusten maksamisessa, maksatuksen keskeyttämisessä, takaisinperinnässä ja käytön valvonnassa

säädetään elinvoimakeskuksista sekä kehittämis- ja hallintokeskuksesta annetun lain 13 §:n 1 momentissa. (Peruste löytyy valtioneuvoston asetuksesta Vna 714/2015, jonka avustukset myönnetään valtioneuvostulain L 688/2001 nojalla)

Muut mahdolliset huomiot asetuksesta

Kommenttine

15 § Elinvoimakeskusten ohjauksen yhteensovittamisryhmän asioiden valmistelu

Asetusluonnoksen 15 § mukaan kehittämis- ja hallintokeskuksen strategiseen ohjaukseen osallistuu soveltuvin osin 8 §:n 2 momentissa säädetty ohjauksen yhteensovittamisryhmä.

KEHA- keskuksen näkemyksen mukaan myös kehittämis- ja hallintokeskuksen olisi välttämätöntä osallistua mainitun yhteensovittamisryhmän toimintaan. Perusteet on esitetty aiemmin tässä lausunnossa lakiluonnoksen 8 § koskevista kommentteista.

17 § Kehittämis- ja hallintokeskuksen toimipaikka

Asetusluonnoksen mukaan kehittämis- ja hallintokeskuksen toimipaikka on Mikkelissä. Kehittämis- ja hallintokeskuksen henkilöstön virkapaikkoja ovat kaikki elinvoimakeskukset. Lisäksi kehittämis- ja hallintokeskuksen virkapaikkoja voi olla muissa työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan virastojen toimipaikoissa. Sen lisäksi virastolla voi olla muita työntekopaikkoja. (vastaava muotoilu laissa lupa- ja valvontavirastosta).

20 § Kehittämis- ja hallintokeskuksen virkamiehen toimivalta elinvoimakeskusten hallintoasioiden esittelyssä

Tässä säädetään nyky malliin, että

Kehittämis- ja hallintokeskuksen virkamies esittelee ratkaistaviksi:

2) virkanimitykset ja työsuhteeseen ottamista koskevat päätökset ja palvelussuhteeseen liittyvät päätökset sille elinvoimakeskukselle, jonka virkaan henkilö nimitetään tai jonka työsuhteeseen henkilö otetaan;

Laissa kuitenkin on esitetty säädettäväksi elinvoimakeskusten osastopäälliköille esittelyvaltaa nimitysasioissa (12§) ja nyt asetukset on ristiriidassa esitetyn lain säädöksen kanssa.

21 § Kehittämis- ja hallintokeskuksen muut tehtävät

Asetusluonnoksen mukaan kehittämis- ja hallintokeskus hoitaisi mm. tietohallinnon ohjaustehtävät, palvelut ja palveluhankinnat. Muotoilu on varsin vanha ja hiukan epätarkka. Niin sanottujen tietohallinnon ohjaustehtävien osalta tarkoitetaan mm. tietoturvallisuuteen ja tietosuojaan liittyviä ohjaus- ja muita tehtäviä. Lisäksi kehittämis- ja hallintokeskus järjestää ja hankkii elinvoimakeskusten

ICT- palvelut (perustietotekniikka) ja kehittää sekä ylläpitää elinvoimakeskusten tietojärjestelmä ja muita digitaalisia palveluita. KEHA-keskus ehdottaa poistettavaksi mainitun kohdan ja täydennettäväksi tehtäviä seuraavalla kolmella kohdalla:

'Kehittämis- ja hallintokeskus hoitaa elinvoimakeskusten tietoturvallisuuteen, tietosuojaan ja muuhun tietohallintoon liittyvät palvelu-, ohjaus- ja tukitehtävät sekä näihin liittyvät hankinnat.

'Kehittämis- ja hallintokeskus järjestää ja hankkii elinvoimakeskusten ICT- palvelut (perustietotekniikka) ja kehittää sekä ylläpitää elinvoimakeskusten tietojärjestelmä ja muita digitaalisia palveluita ja toteuttaa näihin liittyvät hankinnat.

'Kehittämis- ja hallintokeskus pitää yllä elinvoimakeskusten ja kehittämis- ja hallintokeskuksen tiedonhallintamallia'.

Näitä tehtäviä on tarkennettu mm. hallituksen esitysluonnoksessa sivulla 99 ja tiedonhallintamallin osalta sivulla 122.

Lisäksi kehittämis- ja hallintokeskus antaa elinvoimakeskusten henkilöstön tasapuolisen kohtelun, asiakkaiden tasapuolisen kohtelun ja tehtävien valtakunnallisesti yhdenmukaisen hoitamisen kannalta tarpeelliset ohjeet tehtäväkseen säädetyissä kehittämis- ja hallintoasioissa sekä avustusten maksamista, käytön valvontaa ja takaisinperintää koskevilla tehtävillä.

KEHA-keskus toteaa, että 21§:ssä todettu ohjeistamistehtävä on uusi ja huomattavasti laajempi kuin aikaisempi KEHA-keskuksen toimivalta avustusten maksamista, käytön valvontaa ja takaisinperintää koskevilla tehtävillä. Valtionavustuksiin, tukiin ja korvauksiin liittyy huomattavan laaja lainsäädäntökokonaisuus, ja sen lisäksi erilaisia valtiollisia velvollisuuksia valtioneuvoston noudattamiseen ja raportoimiseen. Ministeriöiden ja KEHA-keskuksen välillä on luonteva rajapinta mm. yritystukirekisteriä koskevan järjestelmän ja lainsäädännön osalta. Valtioneuvoston ohjaava ministeriö on työ- ja elinkeinoministeriö, mutta erilaisissa substansseissa konkreettinen, operatiivinen työ ja tulkinta on harmaalla alueella. KEHA-keskus toteaa, että 21§ antaa mahdollisuuden laajempaan ohjeistamiseen ja valtakunnallisesti yhdenmukaiseen tukitoimintaan. KEHA-keskus huomauttaa kuitenkin, että tehtävä on laaja ja vaatii lisäresursseja, vähintään kahden lakimiehen ja yhden valtioneuvoston asiantuntijan lisäämiseksi osaamisvahvuuteen. KEHA-keskus toteaa, että tämä resurssi palvelisi nimenomaan elinvoimakeskuksia ja KEHA-keskusta. Työvoimaviranomaisiin siirtyvien työvoimapalveluiden oikeudellinen ohjaus on jo järjestetty eri resursein.

Kohta 3. Tässä voitte kommentoida Ahvenanmaan valtionvirastoa koskevaa lakiehdotusta (liite3) ja sen säännöskohtaisia perusteluja sekä sen yleisperusteluita ja muita lukuja hallituksen esityksessä liittyen Ahvenanmaan valtionvirastoon (liite 4) vastaamalla seuraaviin kysymyskokonaisuuksiin: Muutos- ja korjausehdotukset Ahvenanmaan valtionvirastoa koskevaan lakiehdotukseen ja sen säännöskohtaisiin perusteluihin. Kommentit yleisperusteluihin ja muihin lukuihin hallituksen esityksessä

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 3? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä B osuuteen.

Ei

Luku 1 Yleiset säännökset (1-4 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 2 Ahvenanmaan valtionviraston ohjaus (5-6 §)

Kommenttinne tästä pykälästä

-

Luku 3 Johtaminen (7-11 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 4 Erinäiset säännökset (12-14 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 1 Asian tausta ja valmistelu

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 2 Nykytila ja sen arviointi

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 3 Tavoitteet

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 5 Muut toteuttamisvaihtoehdot

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 8 Lakia alemman asteinen sääntely

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 9 Voimaantulo

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 11 Suhde muihin esityksiin

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 12 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

Kommenttinne tästä luvusta

-

B HALLITUKSEN ESITYSLUONNOSTA KOSKEVAT MUUT MAHDOLLISET HUOMIOT

Onko teillä kommentoitavaa B osuuteen? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä C osuuteen.

Ei

Muut mahdolliset huomionne hallituksen esitysluonnoksesta.

-

C HALLITUKSEN ESITYSLUONNOKSEN SISÄLTÄMÄT MUUT LAKIEHDOTUKSET, JOILLA TOTEUTETAAN UUDISTUKSEN EDELLYTTÄMÄT TEHTÄVÄSIIRROT LUPA- JA VALVONTAVIRASTOLLE, ELINVOIMAKESKUKSILLE, KEHITTÄMIS- JA HALLINTOKESKUKSELLE SEKÄ MUILLE VIRASTOILLE

Onko teillä kommentoitavaa C osuuteen? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä D osuuteen.

-

Ulkoministeriö, 2 lakiehdotusta, luku 7.1

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Oikeusministeriö, 39 lakiehdotusta, luku 7.2

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Sisäministeriö, 10 lakiehdotusta, luku 7.3

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Puolustusministeriö, 2 lakiehdotusta, luku 7.4

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Valtiovarainministeriö, 18 lakiehdotusta, luku 7.5

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Opetus- ja kulttuuriministeriö, 24 lakiehdotusta, luku 7.6

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Maa- ja metsätalousministeriö, 68 lakiehdotusta, luku 7.7

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Liikenne- ja viestintäministeriö, 14 lakiehdotusta, luku 7.8

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Työ- ja elinkeinoministeriö, 31 lakiehdotusta, luku 7.9

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Sosiaali- ja terveysministeriö, 52 lakiehdotusta, luku 7.10

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Ympäristöministeriö, 25 lakiehdotusta, luku 7.11

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

D TIIVISTELMÄ LAUSUNNON PÄÄHUOMIOISTA

Pyydämme esittämään lausunnon päähuomiot tässä tiivistetysti (suositus enintään 4500 merkkiä)

Valtion aluehallinnon uudistus on laaja ja merkittävä uudistus, jossa on huomioitava useita keskinäisriippuvuuksia, kuten työllisyyspalvelujen uudistus ja valtion sopeuttamistoimet. Parhaillaan toteutetaan työllisyyspalvelujen siirtoa valtiolta kuntien vastuulle, uusille työllisyysalueille, jotka aloittavat toimintansa 1.1.2025. Tässä uudistuksessa myös KEHA-keskuksen (kehittämisen- ja hallintokeskuksen) tehtävät ja rooli valtion aluehallinnon virastona muuttuvat merkittävästi. Työllisyyteen, kotoutumisen edistämiseen ja kansainväliseen rekrytointiin liittyvät tehtävät tulevat muodostamaan valtaosan kehittämisen- ja hallintokeskuksen tehtävistä jatkossa. Aivan olennaista on, että aluehallinnon uudistuksen toimeenpanossa varmistetaan, että työllisyyspalvelujen uudistus ei häiriinny ja että KEHA-keskuksella on riittävät resurssit työllisyyspalvelujen uudistamiseen ja toimeenpanoon.

Hallituksen esityksen mukaan kehittäminen- ja hallintokeskuksen tehtävät ja rooli suhteessa elinvoimakeskuksiin vastaisivat pitkälti nykytilaa, jossa kehittäminen- ja hallintokeskus hoitaisi elinvoimakeskusten yhteisiä henkilöstö- ja taloushallinnon tehtäviä sekä muita vastaavia palvelu-, yleishallinto- ja tietohallintotehtäviä, antaisi yleishallinnollisia ohjeita, hoitaisi valtionavustusten maksamista ja takaisinperintää koskevia tehtäviä sekä erityislainsäädännön nojalla myönnettävien avustusten maksamista ja niihin liittyviä tehtäviä. KEHA-keskus kannattaa sitä, että kehittäminen- ja hallintokeskuksen tehtäviin suhteessa elinvoimakeskuksiin ei tehdä tässä vaiheessa muutoksia, vaan jatketaan nykyisellä mallilla, mikä osaltaan auttaa muutoksen sujuvassa läpiviennissä.

Lakiesityksessä on kehittäminen- ja hallintokeskuksen tehtävissä lueteltu myös uusia, työvoimapaalveluihin liittyviä tehtäviä. Näissä tehtävissä on liittymäkohtia tiettyihin elinvoimakeskusten tehtäviin, kuten työvoima- ja osaamistarpeiden ennakointiin, kotoutumisen edistämiseen sekä kansainväliseen rekrytointiin. Ennakointitoiminnan osalta KEHA-keskuksen

näkemyks on, että kehittämis- ja hallintokeskus olisi sopiva toimija tukemaan ja koordinoimaan alueilla tapahtuvaa ennakoititoimintaa ja toimimaan siinä tehtävässä elinvoimakeskusten tukena.

KEHA-keskuksen näkemyksen mukaan kehittämis- ja hallintokeskuksen tehtäviin tulisi lisätä maahanmuuttajien kotoutumisen edistäminen. Sikäli kun elinvoimakeskusten tehtäväksi on kirjattu "työ- ja koulutusperusteinen maahanmuutto, maahanmuuttajien kotoutumisen ja hyvien väestösuhteiden edistäminen", olisi täydennys KEHA-keskuksen valtakunnallisista kotoutumisen edistämisen tehtävistä perusteltua tehdä yhtenäisen kirjauskäytännön vuoksi.

KEHA-keskus pitää tarpeellisena, että kehittämis- ja hallintokeskus on kiinteästi mukana elinvoimakeskusten strategian valmistelussa sekä osallistuu elinvoimakeskusten tulossopimusten laadintaprosessiin. Kehittämis- ja hallintokeskus on kytköksissä monessa asiassa elinvoimakeskuksiin ja vastaa monista elinvoimakeskusten hallinnollisista-, digi- ja maksatustehtävistä. Kehittämis- ja hallintokeskuksen osallistamisessa prosessiin varmistettaisiin, että tulostavoitteet ja niihin tarvittavat resurssit ovat tasapainossa niin elinvoimakeskuksissa kuin kehittämis- ja hallintokeskuksessa.

KEHA-keskuksen näkemyksen mukaan kehittämis- ja hallintokeskuksen olisi välttämätöntä osallistua elinvoimakeskusten suunnittelun ja ohjauksen yhteensovittamista varten perustettavan yhteensovittamisryhmän toimintaan. Ryhmässä käsitellään muun muassa kehittämis- ja hallintokeskusta koskevia asioita ja asioita, jotka vaikuttavat kehittämis- ja hallintokeskuksen palvelujen käyttöön elinvoimakeskuksissa. Ryhmässä käsitellään myös kehittämis- ja hallintokeskuksen tulosohejausta.

Heikkilä Heikki
KEHA-keskus

Nieminen Jouko
KEHA-keskus